

תנ"ך

לעולים חדשים

לבתי ספר דתיים

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה: בשאלון זה שלשה פרקים.

(חוקי מענה חורף תשפ"א)

פרק א: 40 (2X20) נקודות

פרק ב+פרק ג:

60 (3X20) נקודות

סך הכול 100 נקודות

פרק א' – דברים –

פרק ב' – מלכים ב', יחזקאל

ופרק ג' – עזרא ונחמיה

ג. חומר עזר מותר בשימוש: (1) תנ"ך שלם בלי מפרשים

(2) תנ"ך מתורגם

(3) מילון עברי-לועזי

ד. הוראות מיוחדות: יש לענות על השאלות בגוף השאלון, לפי ההוראות.

שים לב: בסוף הבחינה מצורפים דפי טיוטה לשימושך. אין להוסיף דפים אחרים למחברת הבחינה.
ההנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנות ולנבחנים כאחד.

בהצלחה!

/המשך בעמוד הבא/

השאלות

פרק ראשון (40 נקודות)

ענה על שתיים מן השאלות 1-5 (לכל שאלה — 20 נקודות)

1. דברים - יחידת הברית

א. עיין בדברים פרק ו' פסוק ד'-ח'.

(1) כתוב בלשונך מהי המצווה הנלמדת מפסוק ד'?

(2) על פי אחד הפירושים שלמדת הסבר מה נלמד מן הביטויים הבאים (פסוק ה'): :

בכל לבבך _____

בכל נפשך _____

בכל מאדך _____

(7 נקודות)

ב. (1) עיין בפסוקים ח-ט, ציין בלשונך שתי מצוות הנלמדות בפסוקים אלה.

(2) הסבר את הקשר בין המצוות בפסוקים ח'-ט' לנאמר בפסוק ד'.

(7 נקודות)

ג. עיין בדברים י: א, יג-כא

(1). לפי פרוש שלמדת, הסבר מדוע אומרים את פרשת "שמע ישראל" לפני פרשת "והיה אם שמוע".

(2). לפסוקים של קריאת שמע ובראשם לפסוק "שמע ישראל ה' אלוקינו ה' אחד" יש חשיבות רבה בחיי עם ישראל לדורותיו. ציין זמן או מצב אחד, בו אומרים את הפסוק שמע ישראל. הסבר מהי החשיבות של אמירת שמע ישראל בזמן או במצב זה. (6 נקודות)

2. דברים - יחידת הארץ הטובה פרק ח'

א. בדברים פרק ח' פסוקים ז-ט מתוארים שבחיה של ארץ ישראל.

(1). ציין שבח אחד המופיע בפסוקים וקשור במאכלים הקיימים בארץ.

(2) . ציין שבח אחד שאינו קשור במאכלים הקיימים בארץ.

(7 נקודות)

ב. פרק ח' פסוקים ז'-י"ד. ופסי י"ח.

(1). בפסוקים יא – יד מזהירה התורה "השמר לך פן תשכח את ה' אלוקיך" כיצד קשורה אזהרה זו למתואר בפסוקים ז – ט?

(2) על פי פסוק י"ח כיצד ניתן להתגבר על הבעיה של שכחת ה' המתוארת בפסוקים י"א – י"ד.

(7 נקודות)

ג. ציין שבח אחד של ארץ ישראל, שאותו אתה מכיר מהחיים שלך בארץ.

במה דומה או במה שונה שבח זה מן השבחים המופיעים בפסוקים ז-ט בפרק ח' ?

(6 נקודות)

3. דברים יחידת פתוח תפתח – הלנת שכר. דברים פרק כ"ד, פסוקים יד - ט"ו

א. (1). עיין בדברים פרק כ"ד, פסוקים יד - ט"ו, הסבר מהו איסור הלנת שכר.

(2) הסבר כיצד אחד מעקרונות הצדקה שלמדת בא לידי ביטוי באיסור הלנת שכר.

(7 נקודות)

ב. בפסוק ט"ו מוסיפה התורה נימוק ואזהרה לאיסור הלנת שכר. הסבר את הנימוק ואת האזהרה.

"כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו"

"ולא יקרא עליך אל ה' והיה בך חטא"

(7 נקודות)

ג. ענה לפי העקרונות שלמדת ביחידת פתוח תפתח

(1). מהי הדרך הטובה ביותר לתת צדקה לעני?

(2). מה מצוות הצדקה תורמת לאדם שנותן צדקה?

(6 נקודות)

4. דברים, יחידת פתוח תפתח, מתנות העניים דברים פרק כ"ד פסוקים י"ט-כ"ב

א. בדברים פרק כ"ד פסוקים י"ט-כ"א מופיעות מספר מתנות לעניים.

(1). הסבר בלשונך את ציווי התורה שבפסוק י"ט

(2). מה מבטיחה התורה לאדם שיקיים מצווה זו ?

(7 נקודות)

ב. (1) הסבר בלשונך את אחת המצוות שבפסוקים כ- כא

(2) לפי פרק כ"ד פסוק כב, הסבר כיצד מנמקת התורה את החובה לתת מתנות לעניים.

(7 נקודות)

ג. "לא תאמץ לבבך ולא תקפוץ את ירך מאחיך האביון" (פרק טו פסוק ז)

"נתן לתן לו ולא ירע לבבך בתתך לו" (פרק טו פסוק י)

הסבר מה ניתן ללמוד מפסוקים אלו על הדרך בה אדם צריך לתת צדקה.

(6 נקודות)

א. לפניך שלושה סוגים שונים של מלחמה. הסבר את שלושת סוגי המלחמות.

מלחמת מצווה

מלחמת רשות

מלחמת עמלק

(7 נקודות)

ב. (1) עיין בפרק כ' פסוקים א-ז, כתוב בלשונך שניים מתוך המצבים בהם אפשר לחזור מהמחנה ולא לצאת למלחמה.

(2) מיהו האיש שחוזר מהמלחמה לפי פסוק ח? מה הסיבה שהוא חוזר מהמלחמה לפי הנאמר בפסוק?

(7 נקודות)

ג. מהו סוג המלחמה המתואר במלכים ב' פרק כ"ה? (ראה את סוגי המלחמה בסעיף 1) בסס דבריך על הנאמר במלכים כ"ה.

(6 נקודות)

פרק שני - מלכים ב, ירמיהו ויחזקאל

עלייך לענות על 3 שאלות מהפרקים שני ושלישי שאלות 10-6. (לכל שאלה 20 נקודות)

6. מלכים ב', כ"א

א. (1) לפי פסוק ג, מהי נקודת הדמיון בין מנשה לבין אחאב?

(2) לפי פסוק י"ג, מהי נקודת הדמיון בין הממלכה של מנשה לבין הממלכה של אחאב?

(10 נקודות)

ב. (1) לפי פסוק י"ד, מה יהיה הגורל של בני ישראל?

(2) הסבר, כיצד הנבואה בפרק כ"א פסוק י"ד מתגשמת בפרק כ"ה פסוקים ח'-י"ב. בסס דבריך על לשון הפסוקים.

(10 נקודות)

7. מלכים ב' כ"ד פסוקים ח-כ

א. (1) לפי פסוקים י'-י"א, מהו המצב במלכות יהודה?

(2) לפי פסוק י"ב, מה עשה המלך יהויכין כדי להתמודד עם מצב זה?

(10 נקודות)

ב. עיין בפסוקים יד-טז

(1) ציין שתיים מהקבוצות של אנשים אותם הגלה מלך בבל ואת מי הוא לא הגלה.

(2) לפי פרוש שלמדת, מדוע הגלות המתוארת בפרק נקראת "גלות החרש והמסגר"?

(10 נקודות)

8. יחזקאל ל"ז. פסוקים ט"ו-כ"ח

א. (1) לפי פסוקים ט"ז-י"ז מהו המעשה הסמלי שה' ציווה את יחזקאל לעשות?

(2) לפי פסוק כ"ב, מהי המשמעות של המעשה הסמלי שעשה יחזקאל?

(10 נקודות)

ב. (1) עיין בפסוק כא.

מהו השלב הראשון שיתקיים לפני התגשמות הנבואה של יחזקאל בפסוק כ"ב?

(2) מהי ההבטחה הנוספת בפסוק כ"ג?

(10 נקודות)

פרק שלישי עזרא ונחמיה

9. עזרא פרק א'

א. (1) על פי פסוק ב', מה גרם לכורש להכריז שהיהודים יכולים לחזור לארצם ?

(2) על פי פסוק ג', מה מאפשרת הצהרת כורש ליהודים? ציין שני דברים.

(10 נקודות)

ב. על פי פסוקים ה'-ו',

(1) כתוב בלשונך מה מתוך דברי כורש קיימו "ראשי האבות"

(2) כתוב בלשונך מה מתוך דברי כורש קיימו "כל סביבותיהם"?

(10 נקודות)

א. (1) עיין בפסוקים א' ו'.

כתוב בלשונך שני דברים שניתן ללמוד על עזרא מפסוקים אלה.

(2) על פי פסוק ו', מה עשה מלך פרס ומה ניתן ללמוד מכך על יחסו לעזרא?

(10 נקודות)

ב. עיין בתרגום לפרק ז', פסוקים כ"ד-כ"ו, בדברי ארתחשסתא מלך פרס לעזרא :

(כ"ד) לכם אנו מודיעים : שכל הכוהנים והלוויים, המשוררים, השוערים, הנתינים, ועובדי בית האלוקים הזה — אין רשות להטיל עליהם את החובה לתת מנחה ומס. (כה) ואתה, עזרא, כחוכמת אלוקיך אשר בידך, מנה שופטים ודיינים, אשר יהיו דנים את כל העם אשר בעבר הנהר, את כל יודעי דת אלוקיך. ואשר אינו יודע את דיני התורה — תודיעו. (כו) וכל אשר לא יהיה עושה דת אלוקיך ודת המלך, במרץ הדין יהיה נעשה בו, אם למוות אם לגלות, אם לעונש כספי ולמאסר.

(מעובד על פי התרגום שבאתר ללמוד וללמד)

(1) מהו החוק שקובע ארתחשסתא ביחס למשרתים במקדש (כוהנים, לוויים)? מה ניתן

ללמוד מכך על יחסו של ארתחשסתא אליהם?

(2) על פי פסוקים כ"ה-כ"ו, כתוב בלשונך שתי פעולות שמלך פרס מאפשר לעזרא לעשות.

(10 נקודות)

בהצלחה!

